

Akt nr:

R-F4b-LS387 / 64

AU\$R-F4b-LS387/64

387
387

387

Handlingar angående

SANDHEMS TORRLÄGGNINGFÖRETAG AV ÅR 1964

i Sandhems socken av Skaraborgs län;
upprättade vid laga syneförrättning år 1964
av

Sven Hallin
Civilingenjör

Protokoll vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark inom Sandhems stations-samhälle i Sandhems socken av Skaraborgs län.

Den 11 september 1964 i Gerda Svenssons konditori, Sandhem.

Närvarande: Undertecknad av länsstyrelsen förordnad förrättningsman samt följande sakägare:

○ Sökanden Sandhems samhällsförening genom ordföranden i dess styrelse

Arvid Ahlquist;

Av övriga sakägare:

Artur Claesson såsom ägare av Vimbla Sörgården 1:26;

Sandhems Trävaruaktiebolag såsom ägare av Sandhem 3:1; genom verk-

ställande direktören Sven Andersson;

Mullsjö kommunalnämnd genom ordföranden Stig Stigmarker;

Sandhems pastorat såsom ägare av Prästbolet 3:1 och Klockarebolet 4:1

genom ordföranden i boställsstyrelsen Hans Hartelius;

Hans Hartelius såsom ägare av Kylie 1:1 och Vimbla Nolgården 2:3;

David Lineus såsom biträde till Sandhems samhällsförening.

1

Upplästes det för förrättningsmannen utfärdade förordnandet, som hade lydels enligt bil.A.

2

Något jäv emot förrättningsmannen kunde ej utrönas.

3

Sökanden bekräftade sina tidigare till förrättningsmannen förförda yrkanden om uppgrävning av vattenavloppet genom samhället samt uppläggning av stödvallar på avloppets båda sidor så att det vattenskadade områdets markyta kunde höjas till högvattenfri nivå genom påförande av avfall från en planerad barkningsanläggning samt annan tillgänglig fyllning.

Det i ansökningen till länsstyrelsen intagna yrkandet om sänkning av högvattenytan i Sandhemssjön återtogs.

4

Sökanden meddelade, att preliminär överenskommelse träffats dels med ägarna till all den mark, som kunde komma att beröras av företaget, om denna marks försäljning till sökanden, och dels med jägmästare Hartelius om påfyllning utan kostnad för företaget av avfall från hans barkningsanläggning.

Artur Claesson, Sandhems pastorat och jägmästare Hartelius såsom ägare av den ifrågavarande marken bekräftade försäljningsöverenskommelsen, varjämte jägmästare Hartelius vidgick sitt åtagande att utan kostnad för företaget på fylla bark från sin under uppförande varande barkningsanläggning dock med den reservationen, att om det, innan påfyllningen slutförts, bleve möjligt att med förtjänst sälja barkavfallet, så skulle han ha rätt härtill beträffande därefter framkommande avfall. Någon sådan försäljningsmöjlighet var för närvarande icke känd.

Stigmarker meddelade, att kommunalnämnden diskuterat ifrågavarande torrläggning och i princip var enig om, att den borde genomföras, därest ett lämpligt, icke för dyrt förslag kunde framläggas. Han biträdde därför sökandens yrkande om förslags upprättande och laga tillstånd, att utföra det, samt ställde i utsikt kommunalt bidrag till kostnaderna i den mån Samhällsföreningens egna resurser vore otillräckliga. För utredningar angående denna fråga hade kommunalnämnden redan ställt upp till 5.000 kr. till Samhällsföreningens förfogande.

5

Då inga omständigheter, som påkallade biträde av gode män, syntes föreligga, yrkade sökanden, för att förrättningskostnaderna skulle bli lägre, att sådana icke skulle tillkallas. För samma ändamål och då inga andra än nu närvarande sakägare kunde väntas bli berörda av företaget, ansåg han att förrättningen kunde avslutas genom ett pro forma sammanträde på förrättningsmannens kontor i Skara.

Ingen av de närvarande hade något att invända mot de nu framförda förslagen.

6

Som intet vidare fanns att till protokollet anteckna, förklarades sammanträdet upplöst med tillkännagivande, att förrättningsmannens slutliga förslag och utlåtande rörande företaget kommer att framläggas vid sammanträde å förrättningsmannens kontor i Skara torsdagen den 5 november 1964 klockan 14,00, var- efter till företaget hörande ritningar och handlingar kommer att översändas till handlanden Arvid Ahlquist i Sandhem såsom aktförvarare.

Protokollet upplästes och lämnades utan anmärkning.

Ort och tid som ovan

Mou Hamn

Torsdagen den 5 november 1964 å förrättningsmannens kontor i Skara.

7

Framlades det sedan förra sammanträdet kompletterade torrlägningsförslaget med därtill hörande handlingar.

8

Framlades förrättningsmannens utlåtande, som hade lydelse enligt bil. D.

9

Förklarades förrättningen avslutad.

Ort och tid som ovan.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Olof Hamm". The signature is written in a cursive, flowing style with a long horizontal stroke extending to the left.

Im. 2388

Bil. A

LANTBRUKSSTYRELSEN
4 MAJ 1964
DIARIE Nr. IR 543/64
SAK Nr.

SKARABORGS LÄNS
LANDSKANSLI
- 3 JAN. 1964
III

Insändes till vederbörande lantbruksnämnd.

LANTBRUKSNÄMNDEN
I SKARABORGS LÄN
10. JAN. 1964
Diarie Nr. ID 16
län.

SKARABORGS LÄNS
LANDSKANSLI
22 JAN 1964
III

Till Länsstyrelsen i Skaraborgs

Härmed anhålles om förordnande för behörig förrättningsman att handlägga syneförrättning enligt 10 kap. vattenlagen för torrläggning av ^{mit}_{oss} tillhörig mark inom Sandhems socken(-när) av Skaraborgs län.

Förrättningen avser sänkning av högvattenytan i Sandhemssjön för ernående av bättre torrläggning av mark huvudsakligen belägen inom Sandhems samhälle.

här uppgives så fullständigt som möjligt företagets beskaflenhet (dikning, åreglering, sjösänkning, invallning e. d.), vidare

företagets omfattning (areal som skall torrläggas, avloppens längd o. d.), om flottled, damm, järnväg, landsväg e. d. beröres m. m.

Närmaste järnvägsstation Sandhem.

Meddelanden om förrättningen ställes till Sandhems Samhällsförening, c/o Handlanden Arvid Ahlqvist, Alsäter, Sandhem. Tel. 0515 - 60023.

titel, namn och fullständig adress samt telefon.

Sandhem den 10 jan. 1964

Sökandes namn:

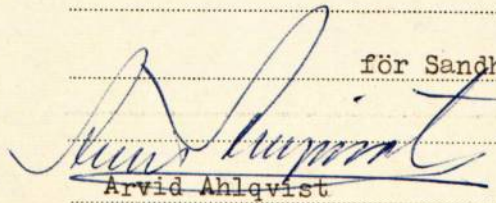
Fastighet:

för fastigheten

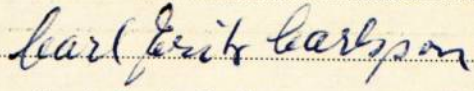
» »

» »

för Sandhems Samhällsförening

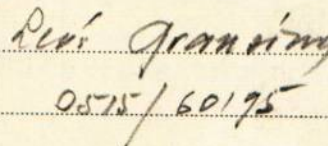

Arvid Ahlqvist

Ordf.

Carl-Erik Carlsson 0515/60162

Sekr.

0515/60175

Förutom nämnda, sökandena tillhöriga fastigheter, väntas nedanstående ägare och fastigheter bliva berörda av företaget.

icke sökandes namn:

Fastighet:

ägare av fastigheten

» » »

» » »

Lantbruksnämnden får till förrättningsman föreslå:

den

19

På Lantbruksnämndens vägnar:

IIIM2 4 64

Förordnande.

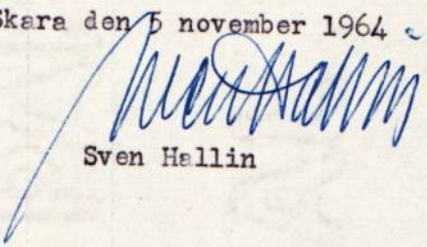
Lantbruksingenjören Sven Hallin, Skara, förordnas härmed att i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och införs väntas bevis om förordnandets emottagande.

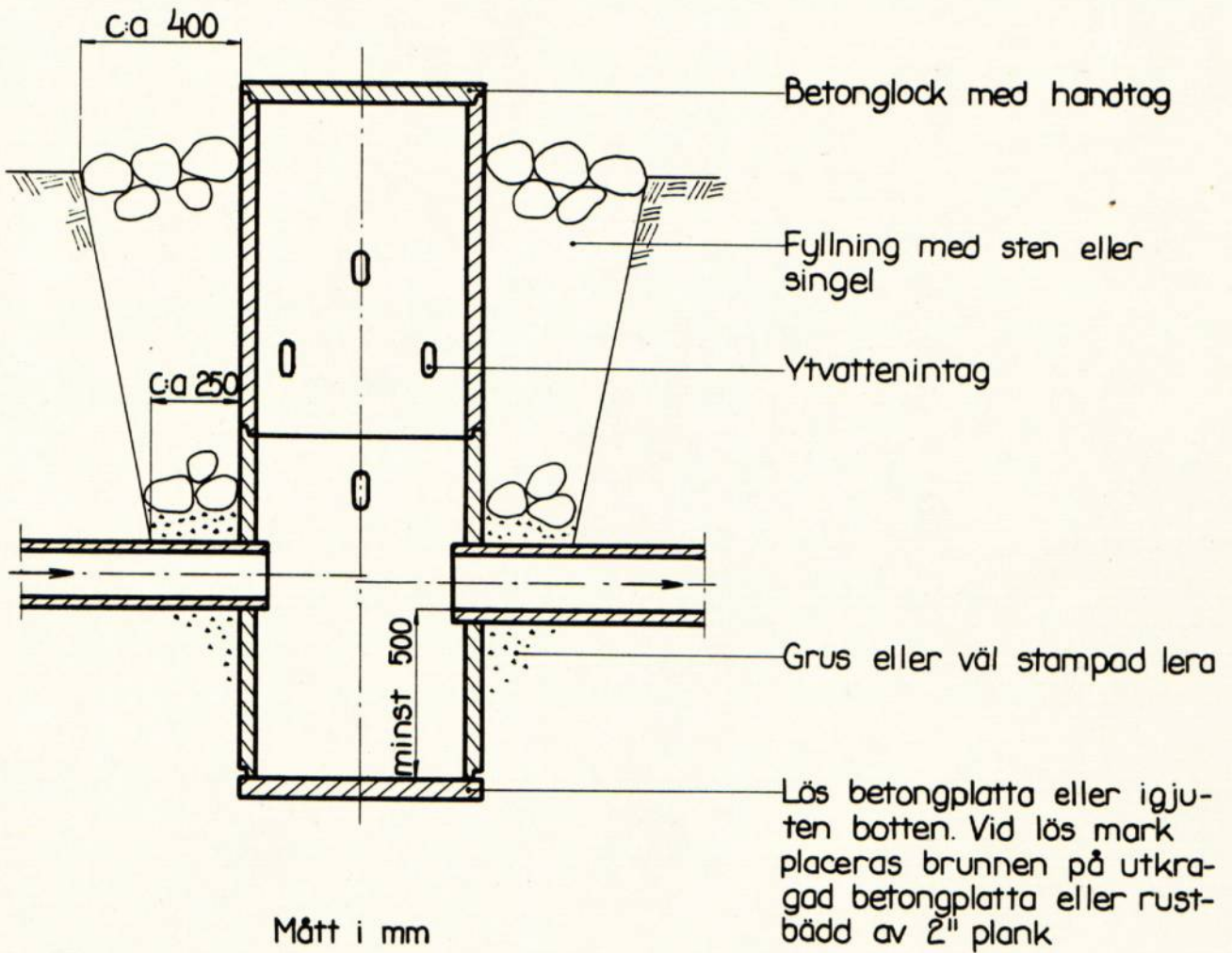
Mariestad & landskansliet den 3 juli 1964.

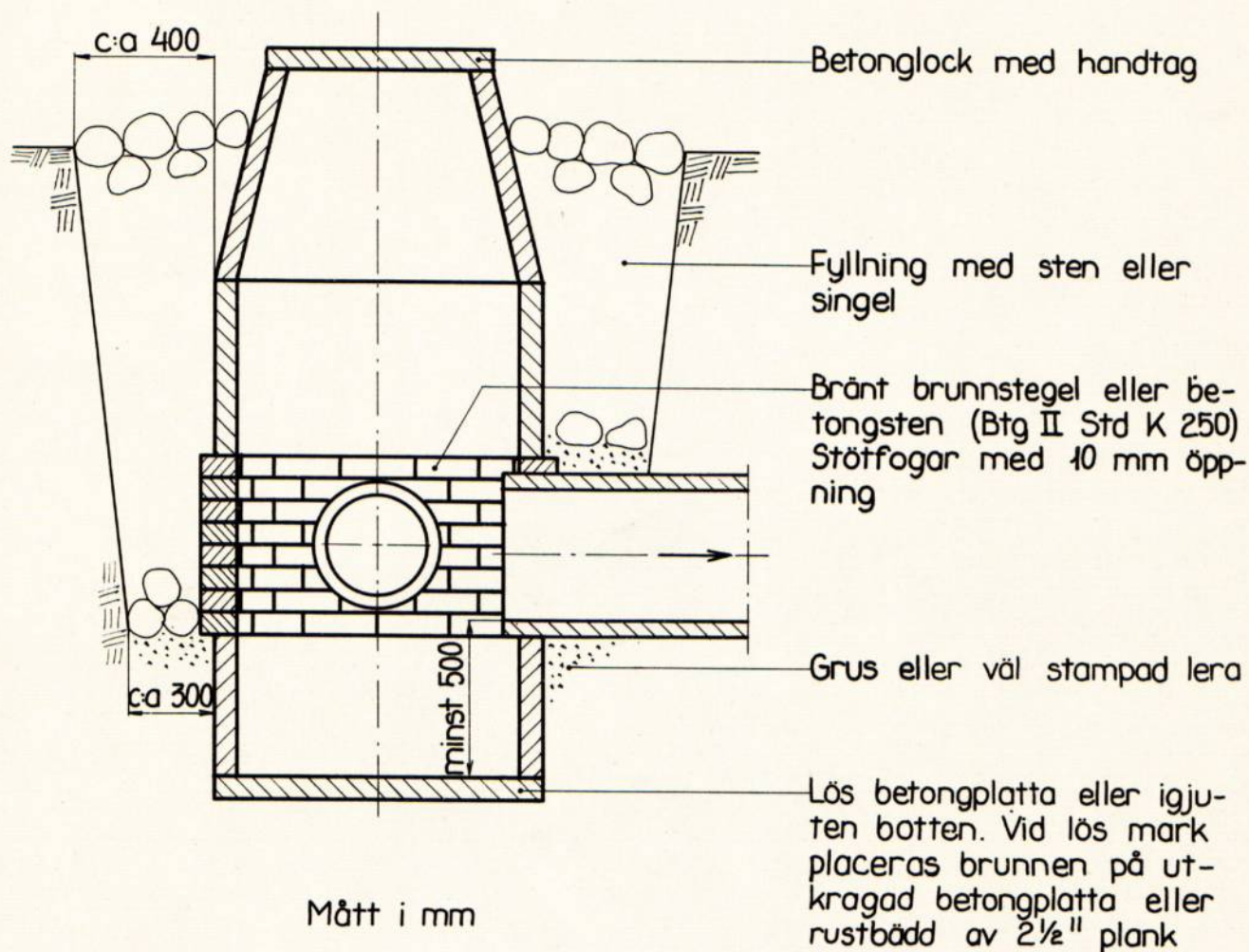
På länsstyrelsens vägnar:

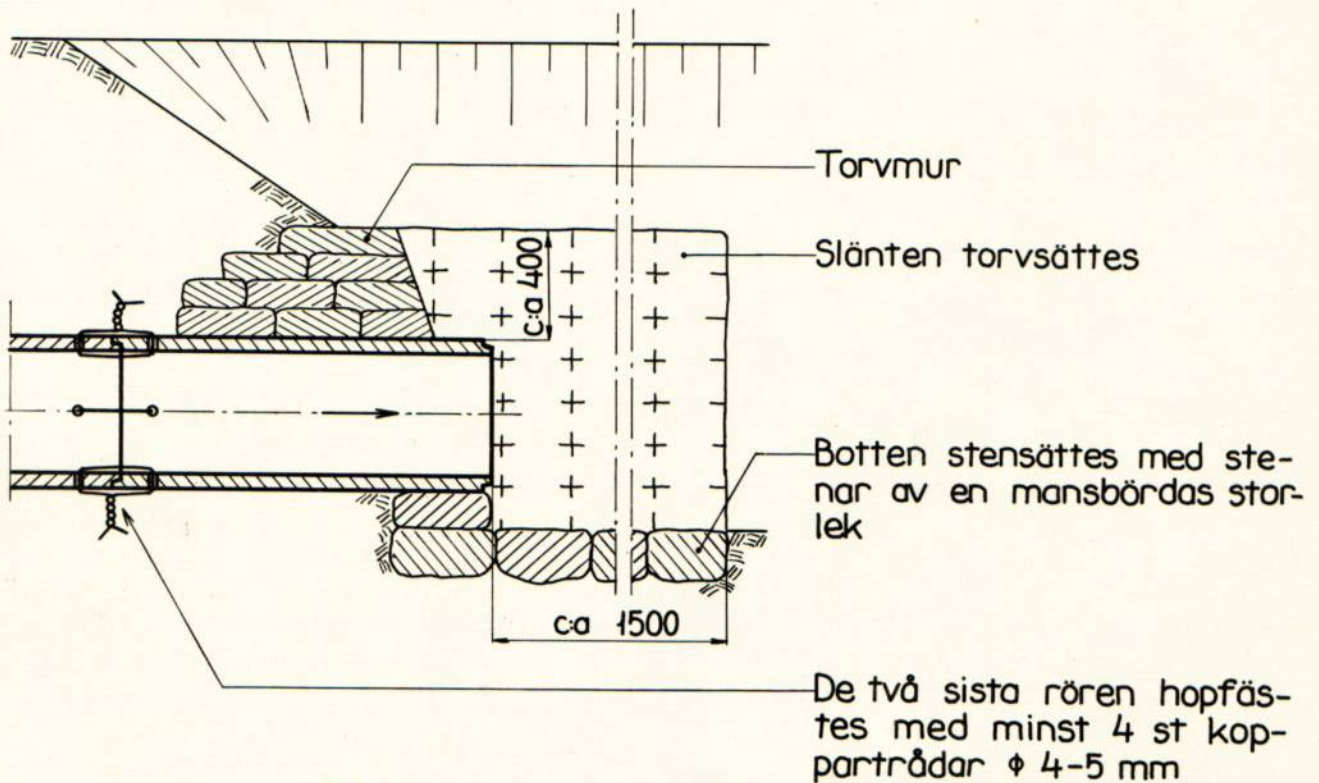
Nils Karlberg

Erik Christiansson

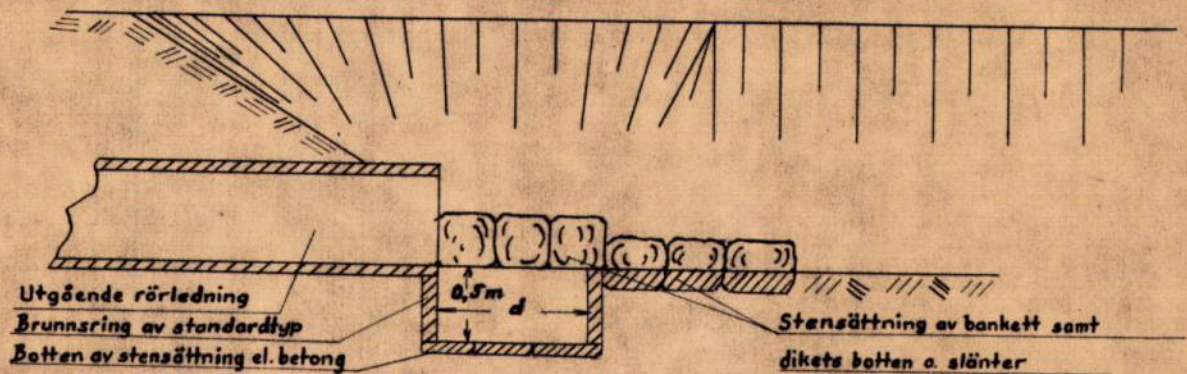
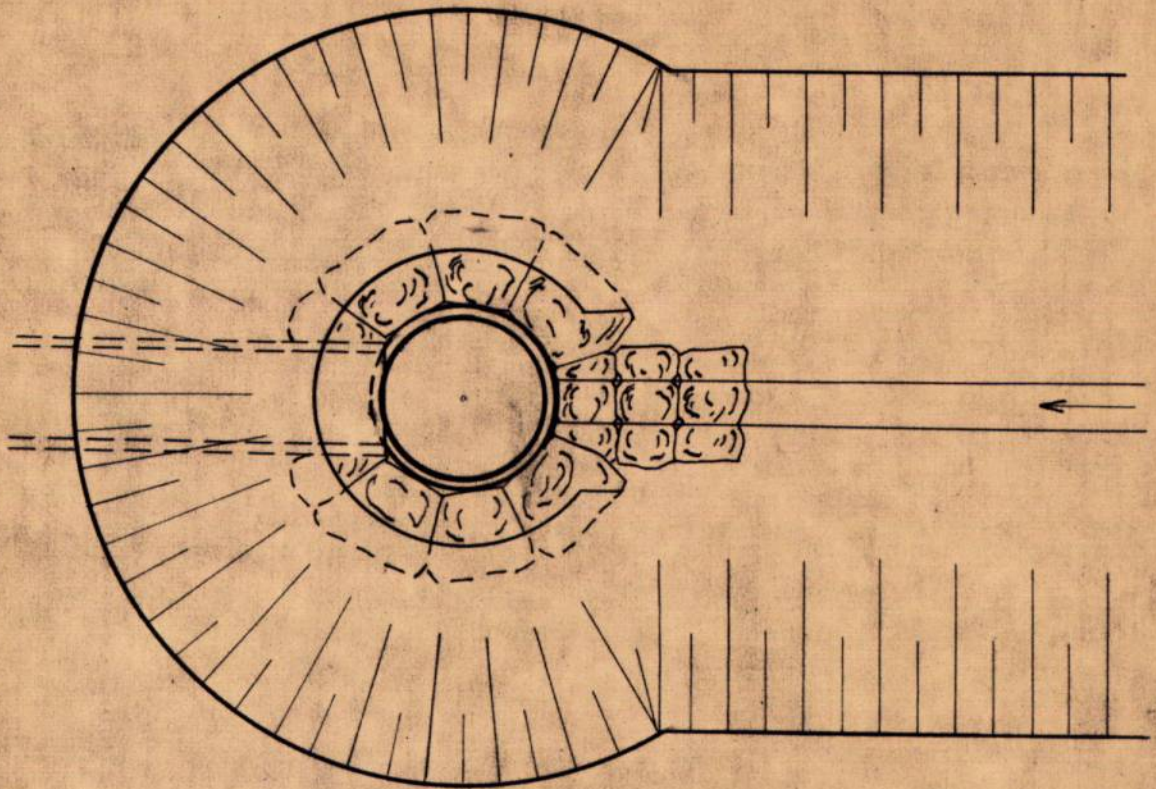
Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
<u>Huvudavloppet A-B-C-D-E</u>						
0 - 0+90	90	Schaktning och uppreprensning av dy och slam samt vattenväxter m ³	170	5:-	850:-	
0+90 - 6+97	607	Schaktning och uppläggning på av- loppets båda sidor av dy, mo och sand m ³	4600	4:-	18.400:-	
1+25,3+63,4+10		Genomlopp genom vallen av 150 mm rör på träunderlag med brunn typ B1, d=500 mm på vallens upp- strömssida samt utlopp typ U1 st.3	3	200:-	600:-	19.850:-
<u>Rördiket B - B^I</u>						
10 - 10+6	6	Öppen ränna lm	6	0:50	3:-	
10+6 - 11+54	148	200 mm rör på träunderlag, lägg- ning och skyddstäckning lm	148	7:30	1.080:40	
10+14, 11+54		Brunn typ B1, d=600mm st.	2	200:-	400:-	
10+6		Utlopp typ U1 "	1	60:-	60:-	1.543:40
<u>Rördiket C - C^I</u>						
20 - 20+6	6	Öppen ränna lm	6	0:50	3:-	
20+6 - 20+60	54	400 mm rör på träunderlag, lägg- ning och skyddstäckning lm	54	17:-	918:-	
20+14		Brunn typ B2, d=900mm st	1	300:-	300:-	
20+60		" " S1, d=900 " "	1	100:-	100:-	
20+6		Utlopp typ U1 "	1	60:-	60:-	1.381:-
<u>Rördiket D - D^I</u>						
30 - 30+6	6	Öppen ränna lm	6	0:50	3:-	
30+6 - 30+21	115	200 mm rör på träunderlag, lägg- ning och skyddstäckning lm	115	7:30	839:50	
30+14, 30+21		Brunn typ B1, d=600 mm st	2	200:-	400:-	
30+6		Utlopp typ U1 "	1	60:-	60:-	1.302:50
Summa kronor						24.036:90
Arbetsledning o. oförutsett c:a 15 %						3.663:10
Beräknad totalkostnad kronor						27.700:-
Skara den 5 november 1964						
 Sven Hallin						

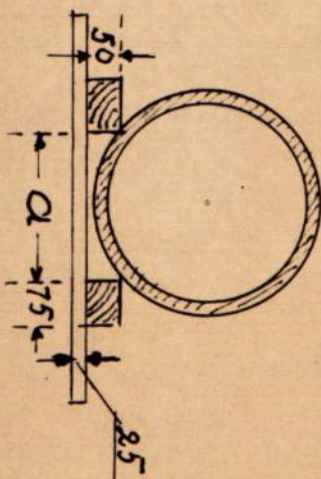
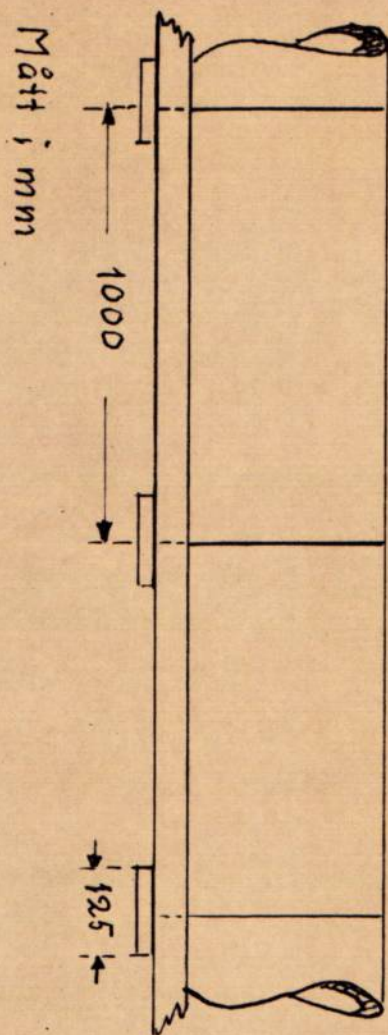

Mått i mm

Avståndet A väljes så, att
rörledningens underkant nått
och jämt når tvärförbandets
översida.

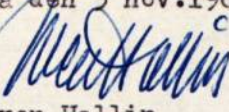
ARBETSBESKRIVNING

Innan arbetet påbörjas, skall avvägning och utsättning verkställas genom sakkunnig person. Huvudfix för höjdbestämmingen är överkant av järndubb i sydvästra vingmuren till järnvägsbron vid sektion 0+90. Dess höjd är 226,12 m. över 0-planet (=havets m.v.y.). Den är å plankartan utmärkt med +.

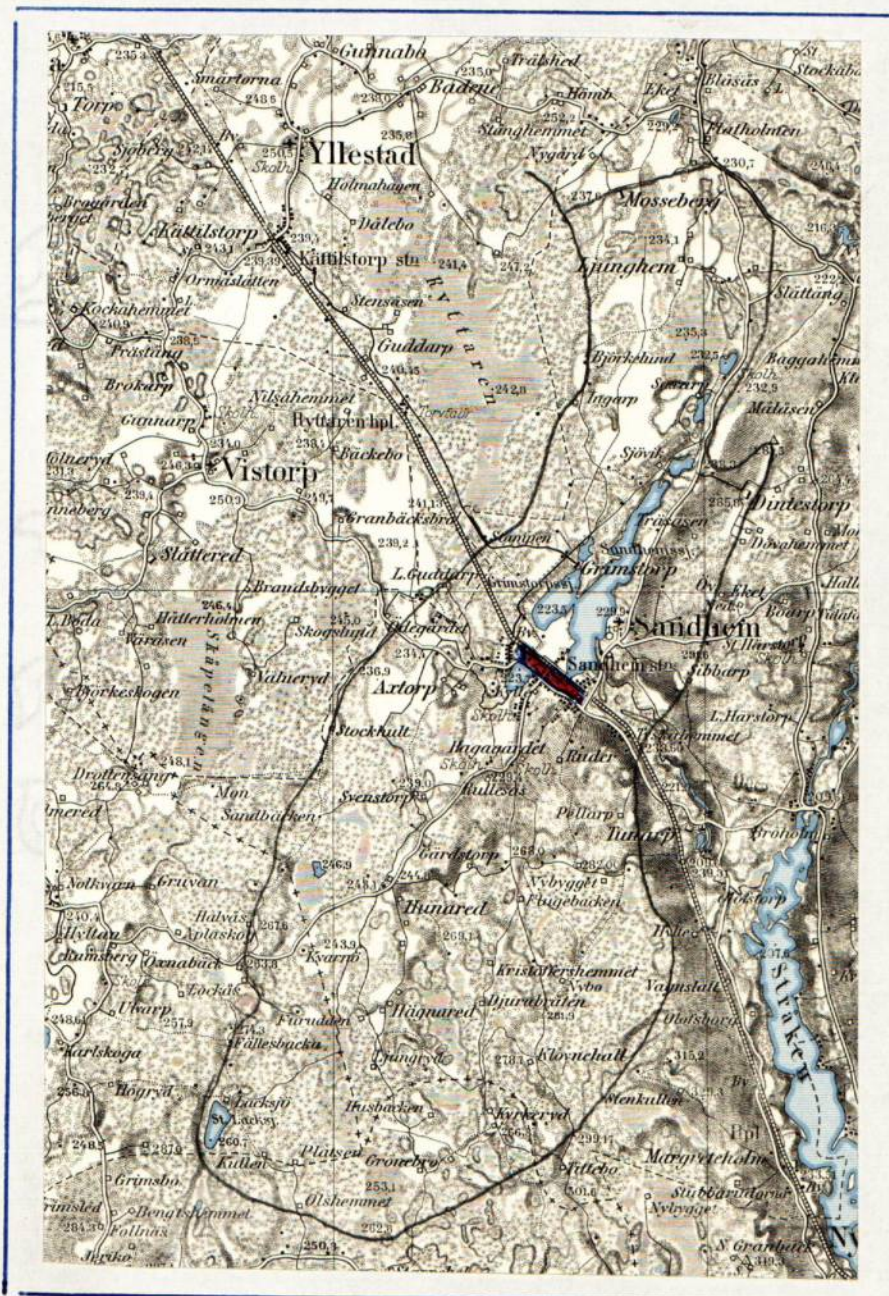
Vid arbetets utförande iakttages:

- att befintliga öppna diken utmed banvall och vägar ej få igenfyllas;
- att under arbetstiden vatten ej uppdämmas eller påsläppes, så att skada orsakas;
- att rörbrott, ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skola avhjälpas och erforderliga förstärkningsåtgärder eller slänthörändringar vidtagas;
- att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas, såvida icke dessförinnan nya märken blivit utsatta genom vederbörlig lantmätarens försorg;
- att förrättningsens fixpunkter ej må skadas eller döljas, utan att ny fixpunkt i dess närhet utsatts och å plankartan utmärkts;
- att rörläggning skall utföras av fullt kompetent rörläggare och
- att påfyllning av berkningsavfall och jord över rörledning skall noggrannt övervakas och så utföras, att ledningen icke rubbas eller skadas.

Skara den 5 nov.1964.

Sven Hallin

Översiktskarta

Skala 1:100 000

Utlåtande vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark inom Sandhems stationssamhälle i Sandhems socken, Mullsjö kommun och Skaraborgs län.

Ifrågavarande företag, som avser höjning av det vattenskadade områdets markyta genom påförande av avfall från barkningsstation och jord, erhållen genom utvidgning och fördjupning av en genom området flytande bäck, ävensom annan tillgänglig fyllnadsjord, är enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen att ense som dikning. Företaget är beläget inom sektion nr 1 av nederbördsområde nr 140. Belägenheten framgår av omstående översiktskarta, där torrläggningsområdet utmärkts med röd färg.

Ifrågavarande torrläggning har tidigare varit förmål för syneförrättning enligt vattenlagen, vilken dock av sökandena återkallats, sedan undersökningen visat, att såväl sänkning av avloppets vattenstånd som invallning och pumpning skulle draga en i förhållande till båtnaden allt för hög kostnad. På grundval av vid sistnämnda syneförrättning upprättade kartor och ritningar ha nya profil- och sektionsritningar över nu ifrågavarande avlopp samt nivåkarta över den mark, som sökanden önskar torrlagd, färdigställts. Det öppna huvudavloppet med tillhörande stödvallar har å denna karta betecknats med bokstäverna A-B-C-D-E och de blivande täckta sidotilloppen med bokstäverna B-B^I, C-C^I och D-D^I. Den ur huvudavloppet uppgrävda jorden skall i första hand användas för åstadkommande av stödvallar längs avloppet, så att det för höjning av markytan påförda barkningsavfallet ej flyter ut i avloppet, och i andra hand till ytbeläggning på fyllningen för befrämjande av växtligheten. Då vattenståndet i huvudavloppet väsentligen av vattenståndet i Sandhemssjön, har detta avlopp dimensionerats icke med hänsyn till framrinnande vattenmängder utan så, att för stödvallarna erforderlig jordmängd erhålles. För att minska framtida slamavsättning i avloppet har dessutom det för närvarande mycket igenslammade utloppet i Sandhemssjön rensas på en sträcka av c:a 90 meter. För senare uppgrävning av jord ur huvudavloppet för ytbeläggning av barkfyllningen är det sökanden tillåtet att lägga stödvallarna på större avstånd från avloppets kanter än sektionsritningarna anger.

Den mark, för vilken företaget medför båtnad, är på nivåkartan utmärkt med grön kantfärg. Den är enligt sökandens uppgift avsedd att användas för samhällseliga ändamål såsom idrottsanläggningar av skilda slag, lek- och samlingsplatser, parkeringsområden m.m. I sitt nuvarande skick är den värdelös, men bör efter företagets utförande och den i samband därmed verkställda höjningen kunna jämnställas med tomt- och gatumark. Då sökanden icke påfordrar

annans deltagande i kostnaderna för företaget, är någon detaljerad uträkning av båtnaden icke påkallad. För en ungefärlig bedömning av företgets lönsamhet kan nämnas, att den nu värdelösa areal, som genom företagets utförande kan torrläggas uppgår till 6,20 hektar. Då jämförlik mark för närvarande betalas med 1;25 kr pr kvadratmeter, skulle den genom företaget vunna arealen motsvara ett värde av 77.500 kr.

Huvudavloppet korsar Statens Järnvägars banvall vid sektion 0+94. Då rensningen här endast avser det slam, som avsatts över den befintliga brons fasta botten, berörs bron som sådan icke av företaget. Detsamma gäller befintligt genomlopp genom allmän väg mellan sektion 3+41 och 3+47.

En förutsättning för företagets utförande är, att den preliminära överenskommelsen mellan sökanden och nuvarande markägare om försäljning av den i företaget ingående vattenskadade marken genomföres. Efter sådant förvärv blir sökanden ägare till all mark, som berörs av företaget, varför ersättning för skada eller intrång i samband med företagets utförande ej kan väntas bli aktuell. Ej heller kan företagets utförande väntas påverka vattenförhållandena uppströms eller nedströms torrlägningsområdet.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 paragrafen vattenlagen, skall, så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, erläggas till länsstyrelsen i Skaraborgs län med 155 kronor.

Kostnaderna för syneförrättningen och för företagets utförande och underhåll skall erläggas av sökanden.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 par. vattenlagen får förrättningsmannen i fråga om företaget ytterligare bestämma:

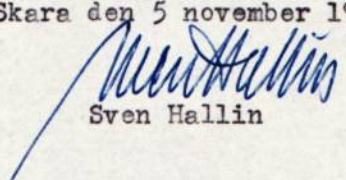
att det skall, därets sökanden efter nödigt markförvärv önskar fullfölja detsamma, utföras i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande handlingar och ritningar;

att arbetena må begynna, så snart detta utlåtande vunnit laga kraft och böra vara bragta till slut före utgången av år 1974 samt

att företaget skall benämnas "Sandhems torrlägningsföretag av år 1964".

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västerbygdens vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av bestämmelserna i 11 kap. 85 par. vattenlagen skola vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum.

Skara den 5 november 1964.

Sven Hallin